

Slovenski hmeljar

Glasiló hmeljarskega društva za Slovenijo

Izhaja štirinajstnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za nečlane Din 30.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Vodnikova ul. 2, telefon 218

Leto II

Celje, dne 31. julija 1931

Štev. 16

Zakon o prodaji kmetijskih proizvodov na zeleno

§ 1. Poljedelec, ki je prodal svoje kmetijske proizvode pred žetvijo, sme odstopiti od pogodbe, če je še ni izpolnil. V tem primeru mora vrniti kupcu vsoto, ki jo je prejel bodisi za aro, bodisi na račun kupnine, in mu plačati od te vsote za čas od dne, ko jo je prejel, do dne, ko jo vrne, obresli po 10% na leto.

Če se je pogodila odstopnina ali kazen za neizpolnitev pogodbe, ni poljedelec - prodajalec v primerih prvega odstavka dolžan, da jo plača kupcu, niti da mu povrne škodo, ki mu je morda nastala zaradi neizpolnitve pogodbe.

§ 2. Poljedelec-prodajalec, ki hoče uporabiti pravico § 1., mora izjaviti svoj odstop od pogodbe pri sreskem sodišču, pristojnem po kraju izvršitve, pismeno ali na zapisnik, kjer pa ni sreskih sodišč, pri sreskem načelstvu ali sreski izpostavi, preden izteče rok za izpolnitev pogodbe, in obenem položiti vsoto, ki jo je dolžan vrniti po predpisu § 1., odstavka 1.

Če se ne položi zaradi napačnega izračuna točni znesek vsote po § 1., odstavku 1., pozove sresko sodišče (sresko načelstvo, sreska izpostava) na kupčevo zahtevo poljedelca-prodajalca, da ta znesek v določenem roku dopolni.

§ 3. Sresko sodišče (sresko načelstvo, sreska izpostava) pozove kupca, naj v določenem roku položeno vsoto dvigne. Po preteku tega roka je ravnati s položeno, pa ne dvignjeno vsoto kakor z drugimi nedvignjenimi depoziti.

§ 4. Po tem zakonu je tudi postopati, če so sklenile stranke navidezno drugi posel, da z njim prikrijejo prodajo kmetijskih proizvodov na zeleno.

Če postopa prodajalec po § 2. in razloži, kakšno navidezno pogodbo je sklenil, pozove sodišče (sresko načelstvo, sreska izpostava) kupca; če ta prizna navedbe, postopa sodišče po § 3., če jih pa ne prizna, ga odkaže na pravdo pred rednim sodiščem in pridrži položeno vsoto do konca te pravde.

V tej pravdi smejo uporabiti stranke vsak dokaz, sodišče pa razsodi spor po svobodni oceni dokazov, po okolnostih, po oceni pošla, po stanju in po osebnih razmerjih sopogodnika.

§ 5. Če je spor o datumu pogodbe, mora dokazati kupec datum z javno listino.

§ 6. Ne smatra se za prodajo pred žetvijo, če se prodado že zeleni vinogradni ali sardjarski proizvodi pred branjem.

§ 7. Nična je vsaka pogodbená določba, s katero bi se odpovedal poljedelec-prodajalec pravicam, ki mu jih daje ta zakon.

§ 8. Predpisi tega zakona se uporabljajo tudi na pogodbe o prodaji kmetijskih proizvodov pred žetvijo, ki so se sklenile, preden stopi ta zakon v moč, če nastopi rok za izpolnitev pogodbe potem, ko stopi zakon v moč.

§ 9. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč z dnem razglasitve v »Službenih novinah«.

Zakon je bil objavljen v »Službenih novinah« in s tem stopil v veljavo ter dobil obvezno moč dne 2. julija 1931, št. 147/XLIX/323. V Sloveniji je ta zakon važen predvsem za hmeljarje, ker ostali pridelki se itak večinoma ne prodajajo naprej, le pri hmelju se je, žal, razpasla ta za producente brez dvoma škodljiva navada. Zelo važno pa je, da zakon ne prepoveduje predprodajo kot tako sploh, temveč le omogoči kmetovalcu, ki je v sili in stiski prodal blago naprej, da lahko od kupčije brez znatne škode zopet odstopi, ako se je preveč prenaljil s prodajo.

Skrčenje hmeljskih nasadov

Nemčija:

Nemško hmeljarsko društvo v Münchenu je potom občin ugotovilo pri vsakem hmeljarju posebej, za koliko je letos skrčil svoje hmeljske nasade v primeri z letom 1929 ter ugotovilo, da so se nasadi v splošnem skrčili za 35%. Pri tozadevni ugotovitvi se je postopalo zelo natančno in strogo ter je moral vsak hmeljar svoje navedbe lastno-ročno podpisati s pripombo, da za resničnost istih nosi vso odgovornost. Po posameznih okoliših so seveda nasade različno skrčili, v enih bolj, v drugih zopet manj.

Površina nasadov v raznih okoliših je znašala, odnosno znaša:

	1. 1929:	1. 1930:	1. 1931:
Hallertau	7.530 ha	6.790 ha	5.120 ha
Hersbruck	2.370 »	1.723 »	1.185 »
Spalt	1.667 »	1.641 »	1.350 »
Aischgrund	517 »	331 »	207 »
Jura	166 »	117 »	72 »
Württemberg	1.755 »	1.485 »	1.218 »
Baden	310 »	256 »	201 »
Skupaj	14.315 ha	12.343 ha	9.353 ha

V primeri z letom 1929 so torej letos skrčili nasade:

Hallertau za	2.410 ha	=	32%
Hersbruck za	1.185 »	=	50%
Spalt za	317 »	=	19%
Aischgrund za	310 »	=	60%
Jura za	94 »	=	57%
Württemberg za	537 »	=	30%
Baden za	109 »	=	35%
Skupno za	4.962 ha	=	35%

Kolikor se nam je posrečilo dognati, so te navedbe v resnici dosti točne in še precej odgovarjajo dejanskemu stanju.

Češkoslovaška:

V primeri z letom 1929 so skrčili hmeljske nasade poedini okoliši sledeče:

Žatec za	35—40%
Uštek za	35—40%
Dubá za	53%
Tršice za	10%
Skupno za	35—40%

Ti podatki pa se zde manj zanesljivi, tembolj, ker v žateškem okraju n. pr. računajo kot za polovico skrčene tudi fiste nasade, v katerih so baje hmeljarji napeljali na opore samo po eno trto.

Iz drugih držav pa so tozadevna poročila še manj točna in le bolj splošna. Kar se tiče naše države, znaša skrčenje hmeljskih nasadov v Vojvodini leta

1930 celih 70%, letos pa nadaljnjih 10%, skupno torej 80%; v Savinjski dolini pa l. 1930 celih 30%, letos pa nadaljnjih 15%, skupno torej 45%.

V celoti se je skrčila površina hmeljskih nasadov v primeri z letom 1929:

v Nemčiji za	35%
» Češkoslovaški za	35%
» Poljski za	30%
» Jugoslaviji: Vojvodina za	80%
Savinjska dolina za	45%
» Ogrski za	25%
» Belgiji za	34%
» Franciji za	45%

Ako so ti podatki vsaj približno točni, je skrčenje nasadov žlahtnega hmelja pač izdatno ter bo, ako ne bo abnormalno dobra letina, brez dvoma imelo tudi znaten vpliv na razvoj hmeljskih cen v predstoječi sezoni.

Svetovna potreba hmelja v letu 1930/31

Naslednja tabela prav pregledno prikazuje produkcijo piva, dodatek hmelja na 1 hl piva in celotno potrebo hmelja v letu 1930/31 po posameznih državah:

	Produkcija piva na 1 hl	Dodatek hmelja na 1 hl funtov	Poraba hmelja 1000 stotov
Nemčija	48,486.000	0.46	111.51
Avstrija in Ogrska	5,529.000	0.52	14.37
Češkoslovaška	11,410.000	0.60	34.23
Poljska	2,472.000	0.60	7.41
Romunija in Jugoslavija	1,232.000	0.60	3.69
Ostale manjše države	697.000	0.55	1.91
Balkan	187.000	0.50	0.46
Francija	18,314.000	0.40	36.62
Belgija in Luksemburška	15,630.000	0.45	35.16
Nizozemska	2,316.000	0.43	44.97
Norveška	523.000	0.43	1.12
Danska in Švedska	5,273.000	0.33	8.70
Švica	2,610.000	0.40	5.22
Italija, Španska in Portugalska	1,706.000	0.50	4.26
Rusija	3,000.000	0.50	7.50
Kontinent	119,387.000		277.13
Velika Britanija	30,770.000	1.05	161.54
Irska	3,663.000	1.05	27.47
Evropa	153,820.000		466.14
U. S. A.	28,000.000		112.50
Kanada	2,793.000	0.75	10.47
Srednja Amerika	1,082.000	0.55	2.97
Južna Amerika	5,230.000	0.60	15.69
Vzhodna Azija	1,769.000	0.50	4.42
Indija	118.000	0.90	0.53
Avstralija in Nova Zelandija	3,930.000	0.90	17.68
Afrika	552.000	0.70	1.93
Svetovna potreba	197,294.000		623.33

Svetovna potreba hmelja znaša torej v celoti 632.330 stotov. Svetovni pridelek pa je po ugotovitvi tvrdke Barth & s. znašal lansko leto 597.162 stotov in bi potemtakem pri sličnih letinah, kakor je bila lani, ne bilo več nadprodukcije. Seveda pa je treba upoštevati, da lanska letina ni bila nič kaj obilna in da konzum piva silno pada ter se zato tudi potreba hmelja vedno bolj manjša.

G. Železnikar:

O razvoju hmeljarstva

Iz divjega hmelja, ki se še dandanes ovija po ograjah in grmovju, je vzgojil človek že v davnih časih eno naših najplemenitejših rastlin. Hmelj je dvodomna rastlina, to se pravi, da imajo nekatere rastline samo moške, druge zopet samo ženske cvete. Moški hmelj raste še danes večinoma samo divje in je brez vsake cene, dočim se v hmeljskih nasadih goji le ženska hmeljska rastlina. Glavice, kobule, neoplojenega ženskega hmelja vsebujejo lupulin ali hmeljsko moko. Grenčice, ki so v lupulinu, dajejo pivu prijetno osvežujoč okus ter ga konzervirajo, da se ne pokvari. Radi lupulina odnosno grenčic v lupulinu se torej goji hmelj. Na 1 hl piva se računa povprečno 250—450 gr hmelja, in sicer se potrebuje za svetlo pivo redno več kakor pa za temno. V novejšem času pa uporabljajo pivovarne vedno manj hmelja, ker so se konzumenti navadili na bolj sladko pivo ter ima močno hmeljeno ležak-pivo vedno manj prijateljev. Vse vrste hmelja pa za varenje piva niso enako dobre. Ni vsaka zemlja, pa tudi ne vsaka lega in vsako podnebje sposobno za pridelovanje res dobrega hmelja, ki se dá uporabiti tudi za varenje najfinejšega piva. Le nekateri kraji so res sposobni in zato tudi določeni za pridelovanje finega hmelja ter so si v teku let že pridobili svetovni glas; ti kraji pa so takorekoč tudi obsojeni na pridelovanje hmelja pod vsakim pogojem.

Kultura hmelja je jako draga in negotova: visoki pridelovalni stroški, zelo negotov pridelek in silno kolebanje cen so zelo važni činitelji v hmeljarstvu; tudi z visokimi investicijami in s potrebno precejšnjo strokovno znanostjo hmeljarjev je treba računati. Smelo se torej lahko trdi, da v hmeljarstvu ni nihče in nikoli brez rizika; tako je bilo že nekdanj, je še danes in bo menda tudi ostalo.

Zgodovino hmeljarstva ni mogoče zasledovati, kakor se neupravičeno večkrat trdi, do prastarih časov. Res so sicer stari Nemci že več let pred Kristusovim rojstvom pili neko pijačo iz sladovnega ekstrakta, zvano »Met«, katera pa je bila naprav-

ljena brez hmelja. S sigurnostjo je dokazana kultura hmelja šele v letu 800 in so n. pr. v spisih škofijskega posestva Freising (Bavarska) iz leta 859 omenjeni že tudi hmeljski nasadi. Znano je tudi, da se je v devetem stoletju že dodajal hmelj pivu in da se je tedaj varilo pivo zlasti v samostanih. Od leta 1300 dalje pa so se pivovarne vedno bolj širile in s tem tudi hmeljski nasadi. Vendar pa se je v tistih časih dobro pivo težko dobilo, ker je bilo hmelja še malo in so razni pivovaritelji, ki so to umetnost večinoma ukradli samostanom, dodavali pivu namesto hmelja razne druge zelenjave in kemikalije. Leta 1507 pa je izšla na Bavarskem odredba, ki pod kaznijo 5 goldinarjev prepoveduje dodajati pivu kaj drugega, kakor razen hmelja, kvečjemu še nekaj soli in kumne. Leta 1493 pa je izdal dolnobavarski vojvoda Jurij poseben pivovarniški zakon, ki pod strogo »telesno in denarno« kaznijo prepoveduje uporabljati za varenje piva kaj drugega sploh, kot samo ječmenov slad, hmelj in vodo; ta zakon je bil leta 1516 uveljavljen za vso Bavarsko. In temu zakonu, ki še danes obstoja, se ima pravzaprav bavarsko pivo zahvaliti svoj sloves.

Najstarejše mesto nemškega hmeljarstva je Spalt, ki je že leta 1538 imelo svojo posebno hmeljsko znamko in je bilo strogo prepovedano izvažati hmeljske sadeže iz Spalta. Za Spaltom so začeli hmeljariti tudi drugi kraji, zlasti Hallertau. Vendar pa tedaj širjenje hmeljarstva ni bilo tako enostavno, ker dočim ga je ena vlada pospeševala, ga je druga ovirala. Tako so na primer leta 1722 v Nürnbergu prepovedali vsako nadaljnje širjenje hmeljskih nasadov. Pivovarnarju Dürru v Hersbrucku je bilo leta 1745 uničenih 1200 sadežev hmelja, ki ga je nasadil nanovo brez dovoljenja. Pozneje, ko se je pivovarstvo vedno bolj širilo ter je bila potreba hmelja vedno večja, pa se je širjenje hmeljarstva zelo pospeševalo, da ne bi bilo potreba uvažati hmelja iz inozemstva. V ta namen so dajali kmetovalcem brezplačno sadeže in hmeljevke ter so jim obljubili še posebno nagrado.

V tistih časih je tudi že začel boj nemškega hmelja proti hmelju iz Češke, kjer je bilo hmeljarstvo že prej razširjeno in udomačeno. Razpisana je bila posebna nagrada na književno delo, da je nemški hmelj enako dober kakor češki. Nagrado je dobil grof A. v. Toering-Seefeld, ki je »dokazal«, da bavarski hmelj ni samo enako dober, temveč celo boljši kakor češki.

Razvoj hmeljarstva je napredoval pravzaprav vedno roko v roki z razvojem pivovarništv, in kakor je danes najmočnejša nemška pivovarniška

industrija, tako je tudi največje nemško hmeljarstvo. Posebno dober glas si je štel württembergski hmelj, ki je še danes zelo cenjen; pod istim imenom slovi tudi tettnangski zgodnji hmelj. Hmeljski nasadi v Württembergu so znašali že leta 1832 nekaj nad 707 ha. Svoj višek pa je doseglo nemško hmeljarstvo l. 1885/86, ko je znašala površina hmeljskih nasadov 48.000 ha, pridelek pa 332.000 stotov. Nemško hmeljarstvo ni zalagalo več samo domačih pivovarn, temveč se je nemški hmelj v velikih množinah izvažal v širni svet, predvsem v Švico, Francijo, Anglijo, Ameriko, Japonsko itd. Radi slabih carinskih zvez in otežčenega izvoza ter radi tega nizkih cen pa je šlo pozneje hmeljarstvo v Nemčiji zopet rakovo pot in je bilo zadnja leta pred vojno le še 27.000 ha hmeljskih nasadov z letnim pridelkom približno 100.000 stotov. Med vojno, ko je bilo treba vsak košček zemlje uporabiti za pridelovanje živeža, pa je hmeljarstvo v Nemčiji padlo na 7976 ha. Seveda je tudi pivovarniška industrija tedaj precej počivala.

Po vojni pa je pivovarniška industrija v Nemčiji takoj začela zopet delovati v celem obsegu in so se, ker iz tako zelo skrčenih hmeljišč ni bilo mogoče dobiti zadosti hmelja, cene hmelju silno dvignile ter so se ogromne množine hmelja uvažale, predvsem iz Jugoslavije in Češke. Visoke cene pa so imele za posledico hitro širjenje hmeljarstva. Tako je imela Nemčija leta 1927 že zopet 15.507 ha hmeljskih nasadov. Toda razpasla se je silna peronospora na hmelju, ki je leta 1925 uničila večino pridelka in s katero imajo nemški hmeljarji še danes težke borbe. Ta okolnost je bila zopet v prilog inozemski konkurenci, ki je uvažala zopet mnogo hmelja ter ga počasi udomačila v nemških pivovarnah. Zato so nemški hmeljarji uvedli obvezno znamkovanje svojega hmelja, da preprečijo izkoriščanje staroznanih nemških hmeljskih znamk v korist inozemskemu hmelju. Zadnje čase se tudi mnogo prizadevajo, da bi povišali uvozno carino in na ta način preprečili uvoz tujega hmelja; istočasno pa si prizadevajo dobiti ugodno carinsko zvezo z Anglijo in s tem olajšati izvoz svojega hmelja. Dosegli so tudi poseben zakon, ki naj bi prisilil nemške pivovarne, da uporabljajo prvenstveno nemški hmelj.

Kakšen uspeh bodo imeli vsi ti ukrepi za pospeševanje hmeljarstva v Nemčiji, bo pokazala bodočnost. Sedaj še vlada v Nemčiji kakor povsod težka hmeljska kriza in so radi nizkih cen tudi tam hmeljarji precej skrčili nasade, tako da so od 15.507 ha v letu 1927 padli v letu 1930 na 13.074 ha in ne dosežejo več niti polovice pred-

vojne višine; tudi letošnjo pomlad je zopet mnogo nasadov izginilo. Sicer se merodajni krogi zavedajo, da z redukcijo nasadov ustrezajo inozemski konkurenci ter jo zato na vsak način skušajo preprečiti. Toda nemški hmeljar ni tiste vrste, ki rad prodaja svoj pridelek pod ceno!

Kakšen bo nadaljnji razvoj hmeljarstva — je veliko in zelo težko vprašanje. Uvaževati je namreč treba, da je v Nemčiji n. pr. lani padla produkcija piva za 30—40% in bo torej tudi potreba hmelja za toliko manjša. Vsekakor bodo hmeljarji, tako nemški kakor vsi drugi, še najprej našli izhod iz sedanjega obupnega položaja, iz današnje težke hmeljske krize, v medsebojnem sporazumu, glede katerega se baje tudi vrše zadnji čas živahna pogajanja. Vsi hmeljarji so namreč že uvideli pravilnost pregovora, da kjer se koljeta dva, tretji dobiček ima. Ta tretji je v tem primeru pivovarniška industrija, ki že nekaj let kupuje hmelj napol zastonj in ga bo še, če se hmeljarji ne spametujejo in sporazumejo.

Razno

Shod hmeljarjev, kakor običajno vsako leto pred obiranjem, se bo vršil letos v nedeljo dne 2. avgusta ob pol devetih dopoldne v Robleкови dvorani v Žalcu. Na shodu se bo poročalo in razpravljalo o svetovnem stanju hmeljskih nasadov, o začetku obiranja hmelja, o mezdi hmeljskim obiravcem in slučajnostih. Na zborovanje imajo pristop in so vabljeni vsi hmeljarji.

Polovična vožnja za hmeljske obiravce je po mnogih križih in težavah tudi letos dovoljena od prometnega ministrstva in železniška direkcija v Ljubljani že obveščena o tem. Ako še ni, bo rešitev vsak čas v rokah Hmeljarskega društva, ki bo izdajalo svojim članom potrebne legitimacije kakor lani.

Zakon o predprodaji hmelja, ki ga priobčujemo danes na prvi strani, nekaterim preveč vnetim predkupcem kar ne dá miru. Tako hodijo sedaj okoli in zahtevajo od predprodajalcev, da podpišejo dodatno izjavo, da vztrajajo pri predprodaji vključ temu zakonu, ali pa da vrnejo aro oziroma predplačilo. Zato opozarjamo vse hmeljarje, ki so morda prodali hmelj naprej, da ne podpisujejo nobenih naknadnih izjav niti vračajo predplačil, ker kupec tudi po novem zakonu nima pravice odstopiti od pogodbe. To pravico daje novi zakon le prodajalcu. Vse predkupce pa opominjamo, naj opuste slične zahteve, ki so itak brez pomena (§ 7 zakona), ker bi jih sicer morali prijaviti pristojnim oblastim radi beganje hmeljarjev in izigravanja zakona. Hmeljarje pa pozivamo, naj nam vse slične primere takoj prijavijo.

Boj nadprodukciji. Pod tem nadpisom smo zadnjič poročali, da S. e. b. v Žalcu priporoča pustiti letos tretjino hmelja neobranega, da se na ta način prepreči nadprodukcija; istočasno smo priobčili tudi primeren odgovor naših hmeljarjev na ta poziv. Oglasili pa so se tudi hmeljarji iz Nemčije, češ, da je to sploh neizved-

ljivo, ker vsi hmeljarji gotovo ne bodo prostovoljno uničili sedaj tretjino plodu svojega truda in stroškov. Sploh pa je sedaj še prezgodaj za to, ker se še ne ve, kateri nasadi bodo dali boljši pridelek in kako obilen pridelek sploh bo. Obenem pa se čudijo, da je prišel ta poziv baš iz — Žatca in da nemški hmeljarji iz Žatca še posebej rofijo svoje brate v Nemčiji k temu, češ, da ne gre, da bi Nemčija uničevala Nemce v inozemstvu. Hmeljarji iz Nemčije pa na to prav hladno in stvarno odgovarjajo, da ne uničuje Nemčija Nemcev, temveč inozemski nemški hmeljarji uničujejo že nekaj let sebe in hmeljarje v Nemčiji s svojo silno nadprodukcijo, s katero so spravili svetovni hmeljski trg popolnoma iz ravnovesja. Tako so pravzaprav z drugimi besedami dali hmeljarji v Nemčiji na gornji poziv sličen odgovor kakor pri nas.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Zadnjih štirinajst dni je bilo nekaj dežja in so si hmeljski nasadi precej opomogli od suše. Rastlina je zdrava, brez bolezni in škodljivcev. Cvet je že prešel v kobule in, kakor sedaj kaže, je pričakovati prvovrsten pridelek, ki pa bo glede množine precej zaostal za lanskim. Računa se, da se bo prihodnjih štirinajst dni že pričelo z obiranjem, ker toplo vreme znatno pospešuje zorenje. — Glede kupčije še vlada popolno mrtvilo, ker je novi zakon glede prodaje kmetijskih pridelkov na zeleno ustavil tudi škodljivo predprodajo hmelja.

Vojvodina: Rastlina je zdrava, brez bolezni in škodljivcev ter kobule že počasi dozorevajo. Zadnji čas je hmelj mnogo trpel radi suše in vprav tropične vročine, vendar tako nevarnega rdečega pajka dosedaj vkljub temu ni bilo opaziti. V splošnem se računa na bolj pičel pridelek, vendar prav dobre kakovosti. — Trgovina zaenkrat še popolnoma počiva.

Češkoslovaška: Vreme je bilo zadnji čas večinoma hladno in oblačno ter je šele zadnje dni postalo zopet topleje. Stanje nasadov je prejkostej prav dobro, vendar razvoj kobul radi hladnega vremena zaostaja in je napadla cvet odnosno nerazvite kobule v bolj zaprtih legah že plesen. Posvetovanja glede opustitve obiranja tretjine nasadov se nadaljujejo. — Tendanca na tržišču je mirna in je bilo zadnji čas prodanih le nekaj manjših partij žateškega hmelja po 4–7 Din za kg. Ponudbe v predprodaji za letnik 1931 se sučejo okoli 8 Din za kg. V Žatcu je bilo dosedaj znamkovanih 85.560 stotov hmelja. Hmeljarski sindikat počasi ugotavlja ter sortira in nakupuje še preostale zaloge češkega hmelja letnika 1930 pri producentih, ki značajo še kakih 25.000 stotov.

Nemčija: Zadnji čas je bilo trajno vlažno in hladno vreme, zlasti noči, kar je zelo zadržalo rastlino v razvoju in pospešilo razvoj peronospore. Od preobilne vlage mnogi nasadi že rumenijo in, ako ne bo skoro trajno lepega in toplega vremena, bo kvaliteta sploh slabša kakor lani, predvsem pa barva. Vendar je upanje, da se bo prihodnje dni vreme popravilo. Večina nasadov je že v polnem cvetju, ki polagoma prehaja v kobule. — Tržišče je mirno, prometa malo in so cene nazadovale. Gorski hmelj notira 3–5 Din, aisch-

grundski 2–3 Din, hallertauski, badenski in württembergski 3–6 Din, tettnangski pa 5–8 Din za kg.

Francija: Vreme je prav ugodno, hmeljska rastlina zdrava, brez bolezni in škodljivcev, ter prav dobro napreduje. Hmeljarji upajo, da bo, ako vreme tudi še nadalje ostane tako ugodno, letos kvalitativno prav dobra letina, dasi bo kvantitativno znatno zaostala za lansko. — Tržišče je popolnoma mirno in izgleda, da bo do sezone tudi tako ostalo. Le pivovarne kupujejo nekaj od trgovcev in plačajo severno-francoski hmelj po 13 do 14 Din, alzaški pa po 15 do 16 Din za kg.

Poljska: Vreme je bilo zadnji čas prav ugodno, večinoma lepo in toplo, parkrat pa je tudi izdatno deževalo. Stanje nasadov je prav dobro in cvet že prehaja v kobule. Pričakuje se prav dobra letina, vendar bo radi izgleda na slabe cene ostalo mnogo hmelja neobranega. — Kupčije ni nobene, tudi v predprodaji ne.

Belgija: Stanje nasadov je zelo neenakomerno in se računa z bolj slabo letino, ker je zopet enkrat takozvano »ušivo leto«. — Tržišče je mirno in notira hmelj iz Doperinghe 7 Din, hmelj iz Alost pa 10 Din, dočim letnik 1931 v predprodaji 8–12 Din za kg.

Anglija: Vreme je zadnji čas bilo bolj oblačno in precej hladno, vendar vkljub temu hmeljska rastlina v splošnem precej dobro napreduje. Le pozne vrste hmelja so precej zaostale, ker so mnogo trpele od peronospore. Sploh nastopa peronospora in hmeljska uš kljub skrbnemu škropljenju vedno nanovo. V splošnem pa so v vseh nasadih stranske panoge precej redke, tako, da se računa na kvalitativno sicer dober, vendar bolj pičel pridelek, kakor pa se je prvotno pričakovalo. — Tržišče je mirno in prometa skoro nič, dasi je v nekaterih okoliših še 25–30% hmelja neprodanega.

Amerika: V nekaterih okoliših vlada tropična vročina (Oregon, Kalifornija), ki hmeljski rastlini nič kaj ne prija, ima pa to dobro stran, da je docela udušila peronosporo. V splošnem je stanje nasadov prav dobro in se pričakuje letos obilnejši pridelek, kakor pa je bil lanski. — Tržišče je mirno, prometa malo in so tudi cene popustile. Letnik 1930 notira 15–20 Din, letnik 1929 pa 12–15 Din za kg. Prodajo pa se le manjše količine večinoma za »hišne« pivovarne. Le ena večja partija (600 bal) je bila prodana zadnji čas, in sicer Oregon po 14 Din za kg.

Za razvedrilo

Kriza.

Berač: »Prosim, dajte milodar siromaku.«

Gospod: »Sedaj nimam časa, pridite jutri.«

Berač: »To je grozno, res prava kriza — vse ostaja dolžno.«

Po medenih tednih.

Ona: »Ko bi ti vedel, koliko 'korbc' sem razdala ženinom, predeñ sem vzela tebe.«

On: »Škoda le, da nisi dala še ene.«

Po programu.

Dogrni mizo! — Ni s čim. — Daj na mizo! — Ni kaj. — Pa pospravi in umij posodo, da gremo na sprehod.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju

registrovana zadruga z omejeno zavezo // Ustanovljena leta 1908
Čekovni račun pri Poštni hranilnici št. 13.375 // Telefon št. 177

Zaloga najboljših spodnještajerskih in vseh jugoslovenskih vin po zmernih cenah

Priznalne diplome
državne vinske po-
skušnje na Dunaju
l. 1909 in Kmetijske
razstave v Ljubljani
l. 1926

Rezervirano

Ustanovljena leta 1881

Ustanovljena leta 1881

HMELJARJI SAVINJSKE DOLINE!

Vaš denarni zavod je vedno le

SAVINJSKA POSOJILNICA V ŽALCU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

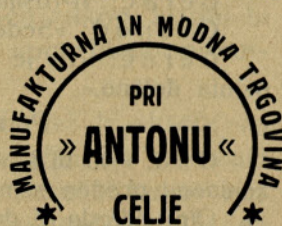
ki deluje že od početka hmeljarstva v Savinjski dolini za razvoj in povzdigo vašega gospodarstva. Za varnost vaših vlog jamči poleg lastnega zavodovega premoženja, ki obstoja iz nepremičnin in večmilijonskih rezerv, še 4000 zadružnikov z vsem svojim premoženjem.

Vlagatelji pri Savinjski posojilnici ne plačujejo rentnega davka

IVAN RAVNIKAR CELJE

nudi umetna gnojila, se-
mena, **barve** ter spe-
cerijsko in kolonialno
blago po najnižjih cenah.

ANTON BRUMEC

GOSPOSKA ULICA ŠTEV. 2

Pridite in prepričajte se sami. K nakupu se ne sili.

se vsakomur priporoča
kot ugoden vir za na-
kup usakovrstnega
manufakturnega ter
modnega blaga.

Blago dobre kakovosti,
nizke cene, **vsestran-**
ske priznana so-
lidnost.

» GARKON «

je najuspešnejše sredstvo
zoper razne škodljivce na
hmelju, zlasti bolhače,
stenice, uši, rdečega
pajka itd. Zatre jih
hitro in zanesljivo.

Izdeluje in prodaja:

» GARKON «
DRUŽBA Z OM. ZAV.
V CELJU.

Najbolj varna naložba denarja — Najvišja dnevna obrestna mera

Jamstvo Dravske banovine z vsem premoženjem in davčno močjo

Hranilnica dravske banovine podružnica Celje

(nasproti pošte) Cankarjeva ul.

prej Južnoštajerska hranilnica

Vsakovrstna posojila pod ugodnimi pogoji

Dolžnik jamči samo za izposojeni kapital

Sredstva za pobijanje škodljivcev

na drevju, trti, **hmelju** in žlahtnem grmičevju so: Arbinol, kvasija-les, modra galica, mazavo milo, švajnfurtsko zelenilo (strup), Sulfarol, Sulikol, apneni arzeniat

Zaloga v drogeriji 'Sanitas', Celje, Aleksandrova 5

ali pa v njeni podružnici v Ljubljani: le na Dunajski cesti števil. 5

Točna navodila o uporabi enega ali drugega sredstva, ki so vsa preizkušena, dobite zastonj

Umetna gnojila

Thomasovo žlindro, superfosfat, kalijevo sol, apneni dušik KAS in Nitrofoskal

Kmetijske stroje

pluge, brane, slamoreznice, trijerje in škropilnice

Sredstva za

pokončavanje škodljivcev

ter vse druge kmetijske potrebščine

oddaja najceneje:

Skladišče

**Kmetijske družbe
v Celju (pri kolodvoru)**

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelji in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena kot tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, hmelj, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpoki: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in pri najugodnejših plačilnih pogojih.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na Podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica,

v Mariboru

pa na gosp. Žebota Franja, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica 10.

HMELJARJI! VAŠ DENARNI ZAVOD JE LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Za hranilne vloge jamči
poleg rezerv in hiš nad
5000 članov-posestnikov z
vsem svojim premoženjem

Vlagatelji pri Ljudski po-
sojilnici ne plačajo rent-
nega davka — Stanje vlog
nad 100,000.000 dinarjev

Hmelj je kot volk!

To hrano dodamo hmelju
v obliki mešanega gnojila

NITROFOSKAL-RUŠE

ki vsebuje dušik, fosforno kislino, kalij in apno v razmerju 4:8:8:33

Nitrofoskal-Ruše

je z ozirom na svojo hranilno vrednost najprikladnejše gnojilo. Za 1000 sadežev
vzemite 200 kg. Ako gnojite tudi s hlevskim gnojem jeseni, potem spomladi samo 100 kg.

Tvornica za dušik d. d. Ruše pri Mariboru

Sprejema naročila in daje vsa strokovna navodila. Izvršuje tudi analizo zemlje.

Za lepo zelene in težke kobule
jajčaste oblike, z mnogo aro-
matične hmeljne moke, rabi

**DUŠIK, FOSFORNO KI-
SLINO, KALIJ IN APNO**